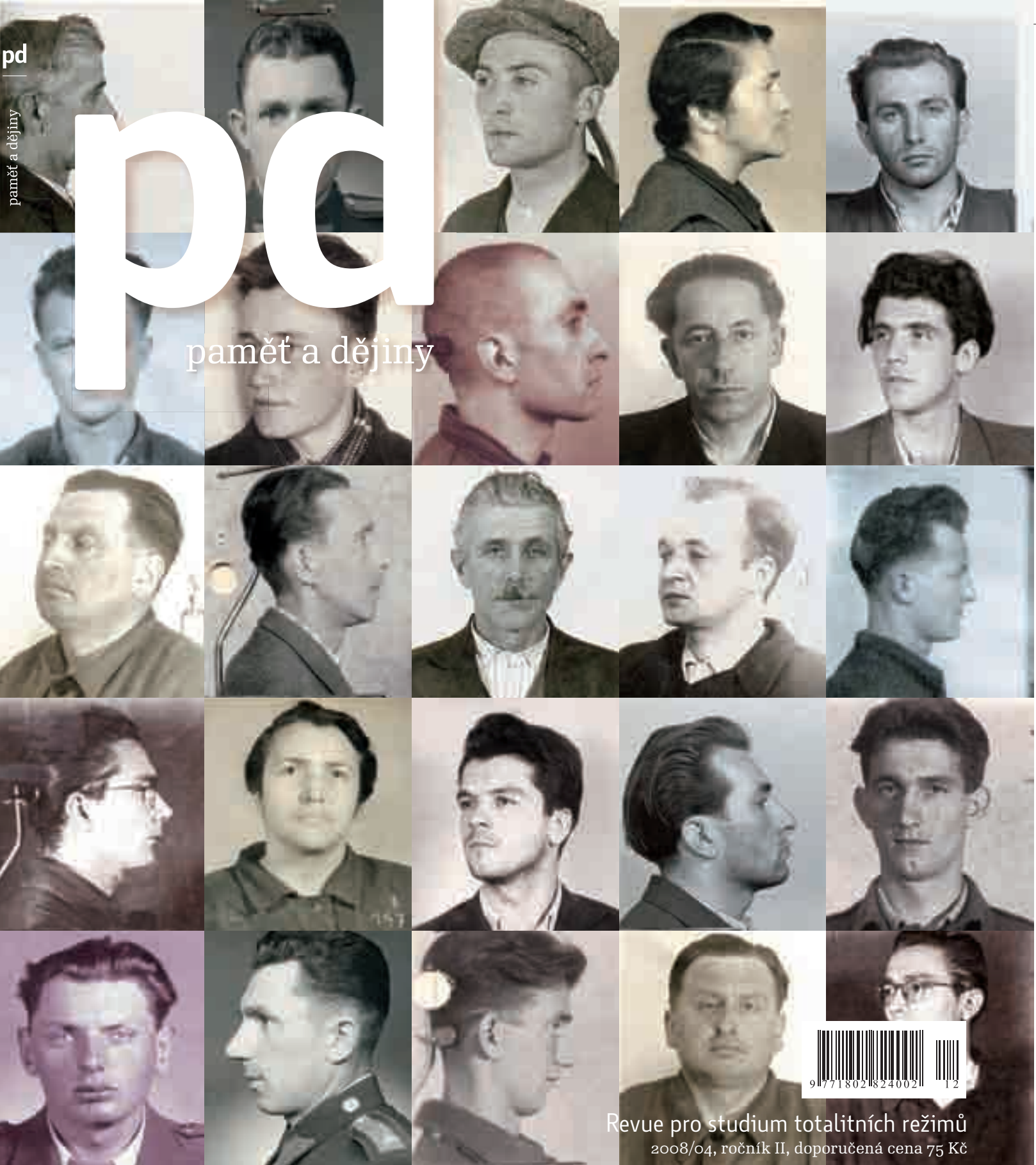

pd

paměť a dějiny

Revue pro studium totalitních režimů
2008/04, ročník II, doporučená cena 75 Kč

**O vině, nápravě
a zapomnění**

Pomalé střízlivění
z iluzí komunismu

**Byli jsme nešťastní a začínáme
to nevědět**

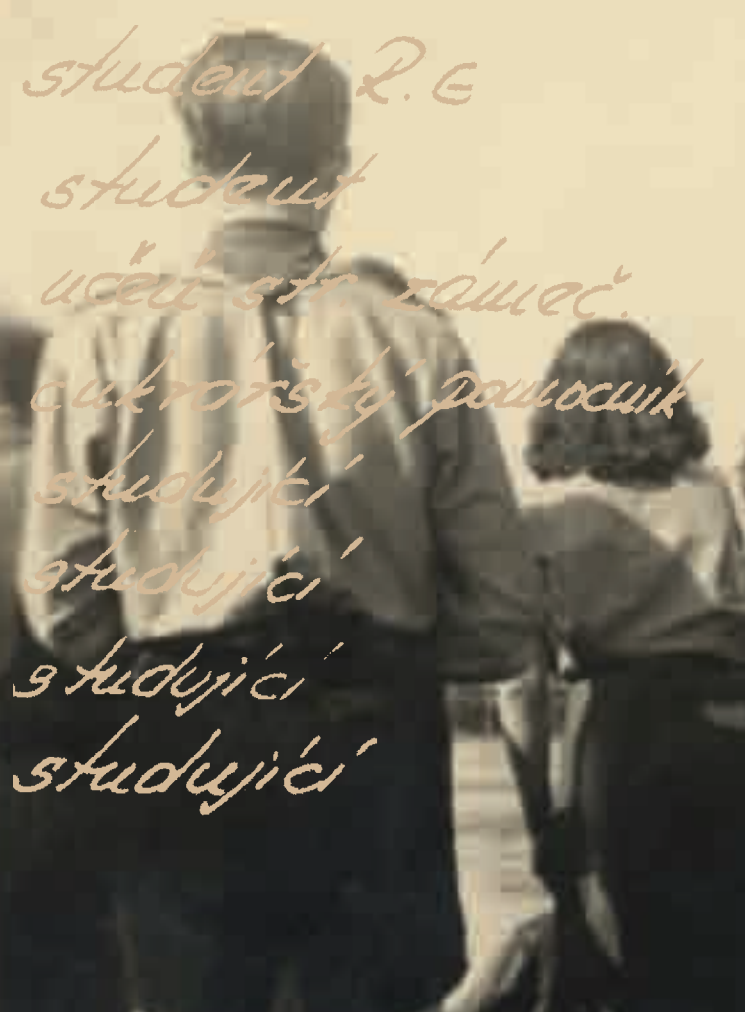
S Jiřím Grušou o nedostatku ctnosti
a prahu paměti

**Zatčení „agenta-chodce“
Miroslava Dvořáčka**

Rozbor dokumentů z Archivu
bezpečnostních složek

**Ať si Berana vezmou,
doma je nebezpečný**

Život Josefa kardinála
Berana

student R. E.
student
učení str. zámeč.
cukrářský pomocník
studující
studující
studující
studující

Ústav pro studium totalitních režimů, Archiv bezpečnostních složek
a ředitelka gymnázia Aloise Jiráska paní Mgr. Ivana Hynková
Vás srdečně zvou na výstavu

ZKOUŠKA

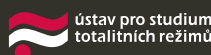
Příběhy nezletilých politických vězňů padesátých let

ODVAHY

Výstava se koná od 15. prosince 2008 do 31. ledna 2009
v prostorách gymnázia Aloise Jiráska.

Otevřena pro veřejnost je vždy v úterý a ve čtvrtek od 10:00 do 16:00.
Gymnázium Aloise Jiráska, T. G. Masaryka 590, 570 01, Litomyšl

Výstava vznikla ve spolupráci s občanským sdružením Post Bellum
a Regionálním muzeem v Litomyšli.

FOTOBANKA ČTK

Naše fotobanká budovává již téměř devadesát let Vám radost!

- kontinuální obraz společnosti od počátku 20. století po současnost,
- portréty významných českých i světových osobností,
- oficiální fotografie i snímky z každodenního života
- reportáže ze sportu, kultury a umění
- ilustrační snímky
- unikátní historické fotografie s doprovodnými texty,
- reklamní služby a speciální tematické fotobanky.

(váleky, okupace, srpen 1968, sjezdy, oslavy a propaganda, disent,
Charta 77, politická reprezentace, pohřby, volby, výstavy, pietní akty)

Jsme zdrojem informací o naší minulosti i současnosti a pro další generace uchováváme věrné a objektivní svědectví nejdůležitějších událostí v ČR a zahraničí.

Navštivte naše internetové stránky nebo nás prosím kontaktujte
www.ctk.cz, fotobanka@ctk.cz, +420222098320, +420222098321

... MÁME SVĚT V PĚTI MILIONECH OBRAZŮ

Editorial	3
Obsah	4

STUDIE A ČLÁNKY

Petr Hrubý

O vině, nápravě a zapomnění. Ideová eroze stranických intelektuálů	5
--	---

Rudolf Vévoda

Prozaická skutečnost lyrického věku. K osudům českých spisovatelů v době nástupu komunistů k moci	18
---	----

Petr Mallota

František Havlíček – oběť dvou totalit	24
--	----

Milan Bárta

Akce „Isolace“. Snaha Státní bezpečnosti omezit návštěvnost zastupitelských úřadů kapitalistických států	41
--	----

Martin Tichý, Olga Bezděková

„Protistátní činnost“ v kostce. Příprava kartotéky Akce 48 k badatelskému využití	51
---	----

ROZHOVOR

Jan Hanzlík, Jiří Reichl

Byli jsme nešťastní a začínáme to nevědět. S Jiřím Grušou o nedostatku ctnosti a prahu paměti	57
---	----

DOKUMENTY

Ivana Koutská, Pavel Žáček

Rozbor dokumentů o zatčení „agenta-chodce“ Miroslava Dvořáčka	61
---	----

PŘÍBĚH 20. STOLETÍ

Stanislava Vodičková

Ať si Berana vezmou, doma je nebezpečný	85
---	----

STRUKTURY MOCI

Pavel Žáček

Rozkol mezi „přáteli“. Krach československo-maďarské spolupráce v kontrarozvědčné oblasti	99
---	----

VĚZEŇSKÁ ZAŘÍZENÍ

Tomáš Bursík

Násilí páchané na politických vězňích na Borech v letech 1948–1952	113
--	-----

FÓRUM

Petr Slinták

Osmašedesátý filmový. Filmová ohlédnutí za „osmičkovým“ rokem	124
---	-----

ZAPOMENUTÁ SLOVA

Jaroslav Suk

Modráky a růžáky aneb když byl ÚTISK pojmenován	129
---	-----

Výstavy a konference	131
Recenze	133
Summaries	140
Aktuality	141
Na okraj	142

pd
paměť a dějiny

Paměť a dějiny – čtvrtletník, ročník II, číslo 4

Vydává: Ústav pro studium totalitních režimů České republiky

Šéfredaktor: Jan Hanzlík

Obrazová redakce: Patrik Virkner, Zdeněk Hnát

Grafická úprava a sazba: Petr Puch, Kakalík

Jazyková redakce: Jana Kudělková, Jitka Míšková

Poštovní adresa redakce: Havelkova 2, Praha 3, 130 00

emailujte na: jan.hanzlik@ustrcr.cz

Tisk: HART PRESS, spol. s r.o., Otrokovice

PaD využívá obrazového materiálu agentury ČTK a fondů těchto

archivů: Archiv bezpečnostních složek (ABS), Národní archiv

(NA), Vojenský ústřední archiv (VÚA), Ústav paměti národa

(ÚPN), ABTL, archiv Přemysla Fialky a Jiřího Reichla

Na obálce použity policejní fotografie politických vězňů

z Archivu bezpečnostních složek a Národního archivu

Náklad: 3000 výtisků – ISSN 1802-8241

Použití materiálů jen se souhlasem redakce

Informace o předplatném naleznete na:

www.ustrcr.cz/cs/pamet-a-dejiny

Evidenční číslo: MK ČR E 18413